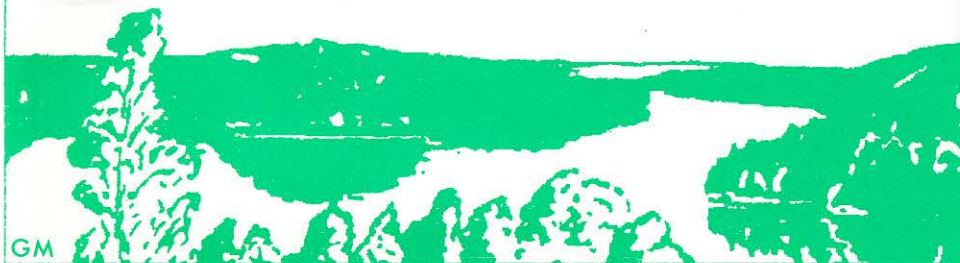

BOTVIDSBYGDEN

NR 1 1990

Gammal som ung roade sig då Gillets folkdanslag dansade för och lekte med barn och vuxna vid HSB:s julgransplundring i Hallunda Folkets hus.

Foto: Bror Årbro

Botkyrka Hembygds-gilles styrelse 1990. Från vänster: Ellinor Palm, Ingrid Avelin, Lars Gunnar Lindström, Arne Mattsson, Ulrica Nilsson, Lars Eriksson och Rune Engström (saknas på bilden).

Årsmöte på Trädgårdstorp

Lördagen den 10 mars hade Gillet årsmöte. Det var ett 25-tal medlemmar som hade infunnit sig i Logen på Trädgårdstorp.

Mötet började med en tyst minut för våra avlidna medlemmar under året.

Till ordförande för årsmötet valdes Arne Eriksson och som sekreterare valdes Ulrica Nilsson.

Under punkten "Motioner och ärenden som av styrelsen hänskjutits till årsmötet" omtalade ordf. Lars Gunnar att

Gillet dels hade fått en förfrågan om vi var intresserade av att flytta torpet Kästadal till Trädgårdstorp, för övrigt det sista torpet i Tullinge där styrelsen ställde sig positiva till förslaget om en flyttning, dels att Gillet i slutet av maj får besök av ett folkdanslag från österrike och för den ekonomiska delen föreslogs att 10 000:- skulle få tas på resekontot. Årsmötet godkände styrelsens förslag.

Årsmötet beslutade även om en höjning av hyran för Logen till 700:- vilket gäller fr.o.m 1 juli.

Beslutades att medlemsavgiften till Gillet höjs till 75:- fr.o.m 1991.

Därefter vidtog val av styrelse och övriga funktionärer, vilka finns på en separat bilaga.

Innan årsmötet avslutades tilldelades Gunnar Avelin och Torbjörn Palm Hembygdsförbundets hedersnål för tjänstfullt arbete inom föreningen.

Festkommittén hade ordnat med en fin avslutning genom att bjuda på ärtsoppa med punch och därefter kaffe och kaka.

Kvällen avslutades med dans till våra spelmäns glada toner.

BOTVIDSBYGDEN

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA
HEMBYGDGILLES MEDLEMMAR

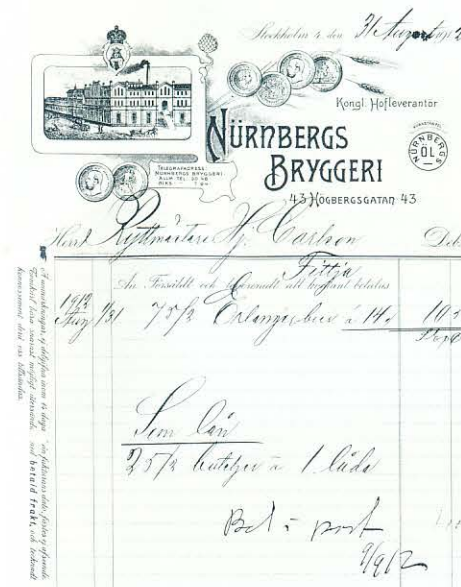
REDAKTION

Rune Engström 08/91 10 92
Arne Mattsson 0753/371 16
Georg Malmkvist 08/778 17 11

ANSVARIG UTGIVARE

Lars Gunnar Lindström 08/7780849

Sista manusdag för Botvidsbygden nr 2 1990 är den 18/9 1990.

Historiska kvittan rörande Fittja gårds affärer

För några år sedan överlämnade Ingrid Padel till Gillets arkiv en pärm med räkenskaper. Pärmen innehåller verifikationer från åren 1910-1912 avseende Ryttnästarens Hjalmar Carisson på Fittja gårds affärer.

Vi - dagens enkelspåriga varelser - funderar naturligtvis över alla format och fantastiska tryckstilar som man använde sig av. Och med vilken artighet man levererade fakturan och tackade för pengarna. Huruvida ev. kravbrev var lika artiga kan inte konstateras, några sådana fanns inte.

Räkningar och kvittan betraktas nog inte som särskilt betydelsefulla dokument för historieskrivning. Vi har ju faktiskt rätt att kasta dem efter tio år. Men man kan faktiskt - med lite fantasi - sätta "de grå" i verksamhet även inför dessa torra fakta.

Man kan fråga sig vad som inträffat

när veterinär G. Flyborg kom till gården och gav en "ordination" för 1:60?

Provinsialläkaren idkade tydligen en slags företagshälsovård under tiden 1 oktober 1911 - 31 mars 1912. Det kostade 75:-. Därtill kom ett antal receptutskrivningar a 1:-. Tio kronor kostade en sjukresa till änkan Magnusson. Ingick sjukvård i anställningsvillkoren på gården?

Botkyrka ålderdomshem rensade årtor åt gården i april 1912, 295 kg rensades för 7:50. Räkningen var underskriven Werner Carlstén.

J.W. Anderssons speceri- och diversehandel, Haganäs, Fittja debiterade den 2 januari 1910, 102:41 "enligt kontrabok".

Ängfartygsaktiebolaget Drottningholm - Fittja fraktade 11 ton potatis den 1 april 1912 för 4:40.

En taxiresa med Hyrverksbolaget Frey från Fittja gård till Tegnérsgatan kostade 18:-.

För att min lilla redogörelse skulle ha varit komplett hade det fordrats en uppgift om inkomsterna vid den här tiden. Den uppgiften har jag inte, men man kan förmoda att dagens behov av allt större plånböcker för de många sedlarna, inte fanns de åren.

Rune Engström

Hjärtligt tack
för uppvaktningen på
min 50-årsdag.

Göran Furuliden

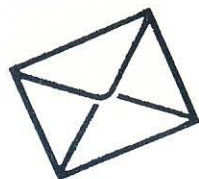
Hjärtligt tack
för vänlig uppvaktning
på min 50-årsdag.

Torbjörn Palm

DET KOM ETT BREV...

till Botvidsbygden från Olle Magnusson, vilken tycker det vore synd att lämna föreningen utan ett litet meningsutbyte rörande föreningens bästa!

Bilderna är tagna av Olle Magnusson.

Vad säger Gillet om Lindhov?

Detta är den passive medlemmens debattsökande undran, återkommande för vart år. Varför ska jag vara medlem i Botkyrka Hembygdsgille? Så här offentligt ställer jag till slut frågan för hembygdsens bästa.

Den gången jag först blev medlem i Botkyrka Hembygdsgille var det för att få kunskap om socknens historia och stödja verksamhet mot exploatering av gammal kulturbild. Det är denna önskan jag har kvar.

Dans, slöjd och musik i all ära men jag varken önskar eller har tid att delta i den verksamheten. Åras bör även Trädgårdstorp, en kulturgärning i sig, som jag ibland besöker vid något evenemang. Men Trädgårdstorp behöver aktiva medlemmar.

Vad jag saknar är någon publicistisk verksamhet där jag i min ensamhet kan läsa om socknens historia illustrerad med bilder ur föreningens fina bildarkiv. Om "Botvidsbygden" fyllde den uppgiften fanns orsak för mig att stanna som medlem.

Vad bryr sig då Botkyrka Hembygdsgille om framtiden? Om den nu inte rör den närmaste

Nyharvat vid Lilla Dalen-torpet. I bakgrunden Tullinge och Tullingeberg på andra sidan Tullingesjön.

Slutharvat i Stora Dalen. Vid Stora Dalen schaktas åkerjorden bort för Lilla Dalens begravningsplats, nu invigd.

omgivningen vid Trädgårdstorp. Bland remissinstanserna för Botkyrkas översiktsplan i höstas hittade jag Grödinge Hembygdsförening, Vårby-Fittja Hembygdsförening och t.o.m Tullinge Sportklubb, men inte Botkyrka Hembygdsgille. Kanske föreningen ändå yttrade sig över exploateringshoten, t.ex planerna för Lindhovs gård och markerna mellan Hamra gård och Lilla Dalens begravningsplats?

Förklara gärna att jag har fel som påstår att Botkyrka Hembygdsgille inte särskilt aktivt sprider kunskap om bygdens historia eller engagerar sig i försvar för den gamla socknens hotade kulturmiljöer! Gör det och jag ska fortsätta att vara medlem!

Olle Magnusson

Ett strå till stacken

I ANSLUTNING TILL OLLE MAGNUSSENS DEBATTINLÄGG VILL REDAKTIONEN FÖR BOTVIDSBYGDEN GE FÖLJANDE SVAR:

Gode vän!

Du har naturligtvis rätt i slutklämmen. De positiva bitarna därovan slickar vi också i oss.

Om Du undersökte alla Sveriges hembygdsföreningar på samma sätt som du trängt in i vårt gille så skulle du finna att huvuddelen ägnar sig åt sin museianläggning, för att med hjälp av byggnader och föremål sprida kunskap om bygdens historia. Man är inte särskilt utåtriktad. Stake-tet är gränsen, men därinnanför har storverk utträttats.

Vår riksorganisation, Riksförbundet för hembygdsvård, är nu i färd att med hjälp av skrifter och kurser försöka visa vägen till ett nytt sätt att verka. På sikt skall man säkert lyckas och då är vi säkert också med.

En förening är ju vad dess medlemmar gör den till. Genom ditt inlägg har du dragit ett strå till stacken. Men det behövs många Olle Magnusson som skriver, som kommer till våra möten med förslag att diskutera o.s.v.

RUNE ENGSTRÖM

Utflykt till Biskops-Arnö

Biskops-Arnö är en ö i Mälaren, nordväst om Sigtuna och som domineras av en herrgårdsbyggnad, som kom till på 1700-talet för att fungera som översteboställe.

De äldsta byggnaderna är rester av det medeltidshus, som länge var sommarresidens för ärkebiskopen i Uppsala. Biskops-Arnö är idag upplåtet till Stiftelsen för föreningen Nordens Institut som där driver Nordens Folkhögskola.

LÖRDAGEN DEN 19 MAJ
ÄR VI VÄLKOMNA ATT
GÄSTA BISKOPS-ARNÖ

Skolans rektor Birgitta Östlund tar emot oss och visar oss runt i de intressanta husen.

Blir vi ca 40 som åker tar vi en buss. Vid lågt deltagarantal samåker vi.

Avresa från Tumba kl. 09.00.

En god lunch serveras.

Kostnad med lunch (100:-) och buss blir 165:-.

Anmälan till Eva Sandin 08-43 36 72 el. Ingrid Engström 08-81 85 44.

Anmäl kvickt!

Hembygdskommittén

BOTVIDSBYGDEN

är gjord på en ATARI 1040ST persondator med DTP-programmet TIMEWORKS PUBLISHER. Tryckt hos SANDSTRÖMS i Tumba.

Styrelsen informerar...

1945, lades nytt tak, reparerades ut- och invändigt.

Foto: Ernfrid Bogstedt

Torpet KÄSTADAL

Vid styrelsemötet den 19 februari berättade Lars Gunnar Lindström att torpet Kästadal, vilket låg på Tullinge gårds ägor är från slutet av 1600-talet eller början av 1700-talet, skall rivas.

Torpet är exakt lika som båtsmanstorpet Slättet. Bakugnen finns kvar. En tillbyggnad är utförd i timmer av god kvalitet. Detta bör kunna användas för att byta ut skadade stockar på ursprungsbyggnaden.

Interiören är bra med bra golvplankor. Bogstedt - bror till den tidigare ägaren är villig att hjälpa till med en ev. återuppbyggnad. Torpet skänks till Gillet. Kostnad i första omgången, rivning och transport.

Kulturchefen Leif Karlsson är positiv till en flyttning "men ni måste själva ta ansvaret". Detta är det sista torpet i Tullinge.

Besluts undersöka möjligheten att få torpet till Trädgårdstorpsanläggningen.

Vi håller på och forskar i torpets historia och räknar med att återkomma med detta lite längre fram.

1935 Köket före reparationen.
Foto Ernfrid Bogstedt.

EN RESA TILL GÄVLE

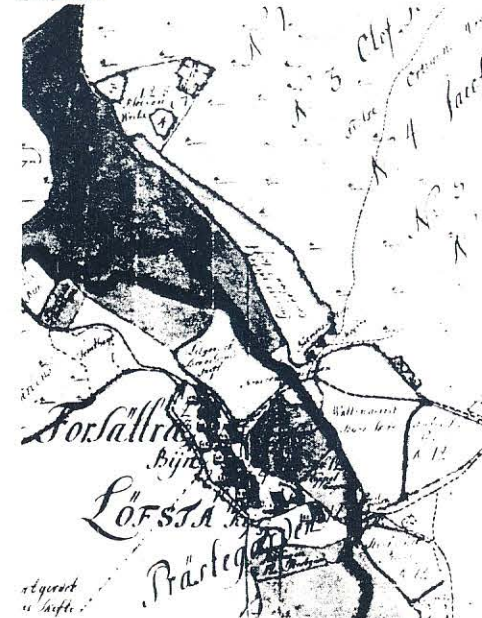
Stockholms läns Hembygdsförbund anordnade lördagen den 17 februari en resa till Lantmäteriverket i Gävle där Arne och jag var anmälda från Gillet.

Bussen avgick kl 8.00 från Klarabergsviadukten därefter fortsatte vi mot Norrtälje där flera anslöt sig, totalt var vi ca 40 st från olika föreningar. Klockan 11.00 skulle vi vara framme men kaffetarmen gjorde sig påmind så vi stannade vid Älvkarlen för en fikapaus. Detta gjorde att vi blev en halvtimme försenade.

Väl framme togs vi emot av Gertrud Viking som berättade lite om det dom hade och vad dom gjorde samt visade oss det stora arkivet av kartor där allt låg hyllmeter på hyllmeter. I vanliga fall så får man inte gå in där men den här dagen gjordes ett undantag.

Det hade tagits fram material från de

socknar vi var ifrån och i en bok över Botkyrka socken kunde vi leta fram det vi var intresserade av. Tyvärr hittade vi inget över Tullinge gård men väl över Skäcklinge. På en karta från 1779 kunde man se sjön Träsk, nuvarande Kassmyrasjön och Båtsmanstorpet Slätten.

Så här kunde en karta från 1704 över Löfsta Bruk i Uppland se ut.

SLAGSTA GILLES VINTER- STÄMMA

Nytt år och ny spelmansstämma.

Naturligtvis var Gillets spelmän där, och var med på allspelet. Vi spela även från scenen.

Sen var det spei i varje vrå, det var även många av Gillets medlemmar som var där och lyssnade och dansade. Vi börjar känna oss riktigt hemma på Slagstas stämmor.

Hoppas dom kommer att göra det samma på våra kommande stämmor.

Monica

Två timmar hade vi till förfogande men dessa gick alldeles för fort.

Vi intog en "lätt" lunch på en 1700-talskrog (kommer tyvärr ej ihåg namnet), en halvtimme försenade även här men oj vad det smakade bra med mat. Vi åt sallad och oxfilé med Bearnaiss och stekt potatis.

Sedan bar det iväg hemåt, vi tog en fikarast i Löfsta bruk som smakade utmärkt. Vi var åter hemma i Tumba vid 20.00-tiden efter en lång men händerik dag.

Karin Mattsson

KALLELSE

Måndagen den 23 april kl.19.30 är det årets första kvartalsmöte till vilket du härmed kallas.

Dagordningen är utskriven på ett separat blad vilket är bifogat tillsammans med en ny årsplan, årsberättelsen med bokslut och revisionsberättelse samt styrelsen och kommittéernas sammansättning.

AMERIKATRÄFFAR

För dig som är intresserad av Amerika-resan 1991!

Vi träffas lördagen den 22 april och söndagen den 13 maj mellan kl 17-19.

Vid en av träffarna kommer Stig Björklund att informera om resan.

Vill Du veta mer - kontakta
Ingrid Avelin 08-771 15 12

VÄLKOMMEN

TILL

TRÄDGÅRDSTORP

OCH FIRA

VALBORGSMÄSSOAFTON

Traditionsenligt kommer vi att fira Valborg också i år. Vi tänder brasan ca kl. 19.30. Därefter samlas vi på Logen för förtäring av något åt- och drickbart. Efter detta dans så länge som vi orkar... För detta får Du betala 20:-

FESTKOMMITTÉN